Ray Bradbury
COŞMARURI ÎN ARMAGEDDON

— **„Asleep în Armageddon”** [**„Perchance to Dream”**] **1948** –

*

Traducerea: Viorel Pîrligras

*

Nu vă doriţi moartea şi nu sunteţi pregătit pentru moarte, dar ceva se strică, rachete vă aruncă în spaţiu, intervine un planetoid; e întuneric, o mişcare, faţa acoperită de mâini, o tracţiune violentă înapoi, energia disponibilă din reactoarele din faţă, căderea finală...

Întuneric. În întuneric, imensa durere. În inima durerii, coşmarul. Nu-şi pierduse cunoştinţa.

„Cum te cheamă?” întrebară voci invizibile. „Sale”, răspunse, în mijlocul unor greţuri care-l ameţeau. „Leonard Sale”. **„Ce meserie ai?”** strigară vocile. „Astronaut”, strigă şi el, singur în întuneric. **„Fii binevenit”**, strigară vocile. **„Binevenit, binevenit”**. Tăcură.

Se ridică în picioare în epava navei care-i zăcea în jur precum zdrenţele unei haine vechi.

Soarele se înălţa pe cer şi se făcu dimineaţă.

Sale se săltă afară din micul sas şi rămase în picioare, respirând aerul dimineţii. Ce noroc, un adevărat noroc: aerul era respirabil. Un control rapid îi arătă că avea provizii pentru două luni. Perfect, perfect! Şi asta... atinse epava cu degetul. Miracolul miracolelor! Radioul era întreg!

Bâigui un mesaj în emiţător: NAVA ZDROBITĂ PE PLANETOIDUL 787. SALE. TRIMITEŢI AJUTOARE.

Răspunsul îi parveni imediat: ALO, SALE, AICI ADDAMS. VORBESC DE PE SPATIODROMUL DE PE MARTE. TRIMITEM NAVA DE SALVARE LOGARITM. SOSEŞTE PE PLANETOIDUL 787 ÎN ŞASE ZILE. ŢINE-TE BINE!

Sale făcu câţiva paşi în ritm de dans.

Ce simplu era totul! căzuse pe un planetoid. Avea hrană. Chemase ajutor prin radio. Ajutoarele soseau. Asta-i tot! Bătu din palme.

Soarele se înălţa şi mai sus şi-l încălzi. Sale era departe de a se simţi în pericol. Cele şase zile vor trece ca o nimica toată. Va mânca, va dormi. Aruncă o privire în jur. Nu existau animale periculoase; avea un nivel de oxigen suportabil. Ce şi-ar mai putea dori? Fasole cu şuncă, îi fu răspunsul. Mirosul aţâţător al micului dejun umplu aerul.

După micul dejun, fumă încet o ţigară, până la filtru, suflând lung fumul. Dădu din cap mulţumit. Ce viaţă! N-avea nicio zgârietură. Ce noroc! Un adevărat noroc!

Capul i se aplecă. Mi-e somn, gândi.

Bună idee. Să trag un pui de somn. Am tot timpul ca să dorm şi să mă odihnesc. Am şase zile lungi şi plăcute în faţa mea ca să lenevesc şi să filosofez. Să ne culcăm!

Se întinse, îşi puse braţul sub cap şi închise ochii.

Îl apucă nebunia. Voci care murmurau:

„**Dormi, da, dormi**”, spuneau vocile. „**A! Dormi, dormi**”.

Deschise ochii. Vocile tăcură. Totul era normal. Ridică din umeri. Închise din nou ochii puţin câte puţin, îşi aşeză cât mai confortabil capu-i mare.

„**Iii**” cântară vocile, în depărtare.

„**Aaa**” cântară vocile.

„**Dormi, dormi, dormi, dormi, dormi**” cântară vocile.

„**Mori, mori, mori, mori, mori**” cântară vocile.

„**Ooo**” strigară vocile.

„**Mmmmmmmmmmmmmm**”, o albină îi traversă creierul.

Se sculă. Scutură capul. Îşi duse mâinile la urechi. Îşi privi nava sfărâmată. Metal tare. Simţi stânca solidă sub degete. Privi soarele atât de real care încălzea cerul albastru.

Să încercăm să dormim pe spate, se gândi. Se lăsă să cadă pe spate. Ceasul îi ticăia la mână. Sângele-i clocotea în vene.

„**Dormi, dormi, dormi, dormi, dormi, dormi**” cântară vocile.

„**Ooo**” cântară vocile.

„**Aaa**” cântară vocile.

„**Mori, mori, mori, mori, mori. Dormi, dormi, mori, dormi, mori, dormi, mori! Ooo! Aaa! Iii**!”

Sângele i se zbătea în tâmple. Zgomotul vântului care izbucneşte.

„**Al meu, al meu**, spuse o voce. **Al meu, al meu, e al meu**!”

„**Nu, al meu, al meu**, spuse o altă voce. **Nu, al meu, al meu, e al meu**!”

„**Nu, al nostru, al nostru**, cântară vocile. **Al nostru, al nostru, e al nostru**!”

Degetele i se crispară. Spasme îi zguduiră fălcile. Pleoapele îi clipeau cu frenezie.

„**În sfârşit, în sfârşit**, cântă o voce piţigăiată. **Acum, acum. S-a sfârşit, s-a sfârşit cu aşteptarea cea lungă**, cântă vocea piţigăiată. **S-a sfârşit, s-a terminat, în sfârşit**!”

Ar fi jurat că se afla sub apă. Cântece verzi, fantasme verzi, un timp verde. Voci pârâitoare se înecau în lichidul întunecat al mareii. Coruri îndepărtate cântau cântece lipsite de sens. Leonard Sale se sucea şi se răsucea, pradă torturii.

„**Al meu, al meu!**” strigă o voce puternică. „**Al meu, al meu!**” scheună o alta. „**Al nostru, al nostru!**” strigă corul.

Rezonanţe metalice, clinchete de săbii, lupta, bătălia, încăierarea, războiul. Toate astea explodând în mintea-i fărâmiţată cu ferocitate!

„**Iii**!”

Sări în picioare cu un urlet înfricoşat. Peisajul se topea şi se dezagrega.

O voce spuse: „**Sunt Tylle din Rathaler. Tylle cel Mândru. Tylle al Movilei însângerate. Tylle cu Toba Morţii. Tylle din Rathaler. Ucigaşul Oamenilor**!”

O alta spuse: „**Sunt Torr din Wendillo. Torr cel**

înţelept. Exterminatorul Necredincioşilor!”

Corul cântă: „**Şi noi războinicii, noi oţelul, noi războinicii, noi sângele roşu curgând în valuri, sângele roşu dezgustător, sângele roşu fumegând în soare**...”

Leonard Sale se clătină sub greutatea poverii. „**Plecaţi de-aici!** strigă el. **Lăsaţi-mă! Pentru numele lui Dumnezeu, lăsaţi-mă în pace**!”

„**Iii!**”, un scârţâit de oţel fierbinte pe oţel.

Linişte.

Rămase nemişcat, cu sudoarea şiroindu-i prin toţi porii pielii. Tremura atât de rău încât nu putea să stea în picioare. Sunt nebun, se gândi. Nebun de-a binelea. Delirez. Nebun.

Deschise cu o lovitură scurtă cutia care conţinea hrana, moşmondi ceva cu un produs chimic aflat acolo. Cafeaua caldă fu gata într-o clipă. O bău cu înghiţituri lungi, vărsându-şi pe cămaşă picături mari. Tremură. Respiră cu nesaţ aerul curat.

S-o luăm logic, gândi el aşezându-se greoi. Cafeaua îi frigea limba. N-am avut antecedente de nebunie în familie de două sute de ani. Toţi au fost sănătoşi, bine echilibraţi psihic. Aşadar niciun motiv ca să apară acum un caz de nebunie. Şocul? Prostii! Nu-i niciun şoc. Ajutoarele îmi vor veni în şase zile. Nu-i niciun şoc aici. Niciun pericol. Nu-i decât un vulgar asteroid. Un loc normal, tot ceea ce poate fi mai normal. N-am niciun motiv să înnebunesc. Sunt întreg la minte.

„**Zău**?” strigă o mică voce metalică înăuntrul său, un ceou care se stinse.

„Da!” strigă el pocnindu-şi degetele. „Întreg la minte!”

„**Hahahaha!**” se auzi undeva un râset depărtându-se.

Se întoarse brusc. „Tăceţi din gură, acolo!” strigă.

„**N-am zis nimic**”, spuseră munţii. „**N-am zis nimic**”, spuse cerul. „**N-am zis nimic**”, spuse epava navei.

„Bine”, spuse el legănându-se de la stânga la dreapta. „Ei bine, poate vă prind că mai ziceţi ceva!”

Totul era în ordine.

Pietrele se încălziră. Cerul era mare şi albastru. Îşi privi degetele şi observă cum strălucea soarele pe fiecare din porii negri. Îşi privi pantofii şi praful cu care erau acoperiţi. Dintr-odată se simţi bucuros deoarece luase o hotărâre. N-o să mă culc, gândi. Am coşmaruri, şi atunci la ce bun să mă culc? Iată soluţia.

Îşi făcu un orar de petrecere a timpului. De la nouă dimineaţa – cât era în acel moment – până la prânz se va plimba şi va vizita asteroidul. Va scrie cu un creion galben pe un bloc-notes tot ceva vedea. Apoi se va aşeza şi va deschide o cutie de sardele în ulei pe care o va mânca cu pâine unsă cu unt. De la douăsprezece şi jumătate până la ora patru va citi nouă capitole din Război şi Pace. Va scoate cartea din epavă şi-o va pune într-un loc unde-i va veni uşor s-o găsească mai târziu. Mai avea şi o culegere de versuri de T.S. Eliot, pe care putea să le citească cu plăcere.

Cina o va servi la ora cinci şi jumătate, apoi, de la şase la zece, va asculta la radio programul transmis de Pământ. Va audia câţiva comici nepricepuţi care vor debita glume şi un cântăreţ deplorabil, apoi ultimele informaţii. Emisiunea se va termina la miezul nopţii cu imnul Naţiunilor Unite.

Şi pe urmă?

Simţi că-i vine rău.

Voi face pasienţe până-n zori, gândi. Mă voi păstra treaz bând cafea neagră fierbinte şi voi face pasienţe, fără să trişez, până la răsăritul soarelui.

Ho! Ho! gândi.

— Ce-ai spus? se întrebă.

— Am spus „ho! ho!”, răspunse. Tot va trebui să adormi odată şi-odată.

— Sunt mai treaz ca niciodată, spuse.

— Mincinosule, îşi răspunse. Îi făcea plăcere conversaţia.

— Mă simt în cea mai bună formă, spuse el.

— Ipocritule, răspunse.

— Nu mi-e frică de noapte, nici de somn, nici de orice-ar fi, spuse.

— Foarte nostim, răspunse.

Nu era în apele lui. Îi era somn. Şi faptul că-i era frică să n-adoarmă îl făcea să-şi dorească şi mai mult să se întindă, să-şi închidă ochii şi să aţipească.

— Te simţi bine? îl întrebă ironicul cenzor.

— Voi face o mică plimbare ca să privesc pietrele şi formaţiunile geologice, gândindu-mă ce plăcut e să trăieşti, spuse.

— Doamne! strigă cenzorul. Ce fricos!

Vei rezista poate o zi, gândi, poate o noapte; dar ce se va petrece în noaptea următoare, şi cea careva urma, şi cea care va veni apoi? Vei putea rămâne treaz permanent, timp de şase nopţi?

Până la sosirea navei de ajutor? Eşti atât de rezistent şi puternic?

Răspunsul era „nu”.

De ce ţi-e frică? Nu ştii. Vocile alea… Zgomotele alea. Dar nu pot să-ţi facă niciun rău, nu-i aşa?

Poate că da. Va trebui totuşi să le înfrunţi odată şi odată. Chiar va trebui? Curaj, bătrâne. Sus fruntea!

Se aşeză pe solul tare. Încerca o poftă teribilă de a plânge. Avea impresia că viaţa i se sfârşise şi că pătrundea pe un teren nou şi necunoscut. Era o zi decepţionantă cu soarele ăsta cald. Din punct de vedere fizic se simţea bine; pe o zi ca asta ar fi putut merge la pescuit, sau să culeagă flori, sau să îmbrăţişeze o femeie… Dar, în mijlocul unei zile minunate, ce găsea el?

Moartea.

Nu, oricum, asta nu!

Moartea, insistă el.

Se întinse şi închise ochii. Se săturase să-şi piardă timpul de pomană.

Foarte bine, se gândi, dacă eşti într-adevăr moartea, vino să mă iei. Vreau să ştiu ce înseamnă toate aiurelile

astea.

Şi moartea veni.

— **Iii**, spuse o voce.

— Da, ştiu, răspunse Leonard Sale, întins pe jos. Şi mai ce?

— **Aaa**, spuse o altă voce.

— Şi asta o ştiu, spuse Leonard Sale cu un ton nervos. Se simţi deodată îngheţat. Gura i se deschise larg.

— **Sunt Tylle din Rathalar, Ucigaşul Oamenilor**!

— **Sunt Torr din Wendillo, Exterminatorul Necredincioşilor**!

— Ce-i cu locul ăsta? întrebă Leonard Sale cuprins de frică.

— **Odată era o planetă puternică**! spuse Tylle din Rathalar.

— **Dintotdeauna un câmp de luptă**! spuse Torr din Wendillo.

— **Acum moartă**, spuse Tylle.

— **Acum tăcută**, spuse Torr.

— **Până ca tu să soseşti**, spuse Tylle.

— **Să ne redai viaţa**, spuse Torr.

— Sunteţi morţi, protestă Leonard Sale. Rostul meu e să servesc de câmp de luptă, nu-i aşa?

— Sunteţi prieteni? întrebă el.

— **Duşmani**! strigă Torr.

— **Duşmani neînduplecaţi**! strigă Tylle.

Un rânjet frânse buzele lui Sale. Era înspăimântător de palid.

— Cât timp aţi aşteptat? întrebă.

— **Ce-i aia „timp”**?

— Timp de două mii de ani?

— **Poate**.

— Timp de milioane de ani?

— **Poate**.

— Ce sunteţi? Gânduri, spirite, fantome? mai întrebă el.

— **Toate astea şi mai mult încă**.

— Inteligenţe?

— **Întocmai**.

— Cum aţi supravieţuit?

„**Iii**”, cântă corul din depărtare.

„**Aaa**”, cântă o altă armată care abia aştepta să se lupte.

— **Pe vremuri, acesta era un pământ fertil, o planetă bogată. Şi existau două naţiuni – două naţiuni puternice, conduse de doi oameni puternici: eu, Torr, şi el, cel care se numeşte Tylle. Apoi planeta a decăzut, popoarele şi armatele prăpădindu-se şi sleindu-se în mijlocul unui teribil război care dura de cinci mii de ani. Trăiam vieţi îndelungate şi gustam iubiri îndelungate; beam mult, dormeam mult, luptam mult. Şi, când planeta muri, corpurile noastre se ofiliră şi numai după o groază de timp, recurgând la multă ştiinţă, am putut supravieţui**.

— Supravieţui, repetă Leonard Sale, uimit. Dar n-a rămas nimic din voi!

— „**Sufletele noastre, biet prostănac!**” „**Sufletele noastre! Ce e un corp fără un suflet**?”

— Ce e un suflet fără un corp? ripostă Leonard Sale cu un ton ironic. V-am prins aici! Recunoaşteţi-o: v-am prins!

— **E adevărat**, reluă vocea crudă. **Unul e inutil când celălalt lipseşte. Dar, chiar nematerială, supravieţuirea e supravieţuire, sufletele naţiunilor noastre, datorită minunilor ştiinţei, au supravieţuit**.

— Dar lipsite de simţ, lipsite de ochi, de urechi, lipsite de pipăit, de miros, de tot! Ce-a mai rămas?

— **Lipsite de toate astea, da. Suntem doar nişte esenţe. Asta am fost timp foarte îndelungat. Până astăzi**.

Şi acum, am venit eu, gândi Leonard Sale.

— **Ai venit**, spuse vocea, **ca să dai substanţă sufletelor noastre. Ca să ne dai corpul de care avem nevoie**.

Nu sunt decât unul singur, gândi Sale.

— **Cu toate astea, poţi să ne fii de folos**.

Sunt o fiinţă vie, gândi Sale. Refuz intruziunea voastră.

— **Ne refuză intruziunea! Ai auzit, Torr? Refuză**!

— **Ca şi cum ar avea dreptul să refuze ce-i place**!

— Feriţi-vă, spuse Sale cu un ton ameninţător. Voi clipi din ochi şi veţi dispare, spectrelor! Mă voi trezi şi vă voi şterge!

— **Dar tot va trebui să adormi odată şi odată**! strigă Torr. **Şi, când vei adormi, eu voi fi acolo, în aşteptare. În aşteptarea ta**!

— Ce vreţi, de fapt?

— **Să ne regăsim consistenţa. Corpul. Senzaţia**.

— Nu-l puteţi avea amândoi.

— **Ne vom lupta între noi**.

Un cleşte de foc îi strângea capul şi-ar fi jurat că un cui ascuţit îi fusese înfipt şi înfundat foarte adânc între cele două jumătăţi ale creierului.

Acum era teribil de clar. Oribil, magnific de clar! **El** era universul lor. Lumea gândurilor lui, creierul lui, capul lui, se împărţeau în două câmpuri: cel al lui Thrr şi cel al lui Tylle. Se foloseau de el!

În mintea sa, stindardele zburau pe un fond de cer roz. Scuturi de bronz culegeau soarele. Animale cenuşii se mişcau, apoi se năpusteau într-un val de săbii, panaşe şi trompete.

„**Iii!**” Iureşul.

„**Aaa!**” Răgetul.

„**Nooo!**” Vârtejul.

„**Mmmmmmmmm**...”

Zece mii de oameni se repezeau şi traversau îmbulzindu-se mica scenă ascunsă. Zece mii de oameni îi pluteau pe globul intern al ochiului. Zece mii de suliţi îi şuierau între micile cochilii osoase ale capului. Zece mii de puşti împodobite cu bijuterii tunau. Zece mii de voci îi cântau în urechi. Acum corpul îi era sfâşiat şi hărţuit, zgâlţâit şi rostogolit în toate părţile; urla, se răsucea de durere, oasele capului erau pe cale de a i se sparge în bucăţele. Bolboroseli, strigăte stridente, în timp ce,

traversându-i câmpiile osoase ale minţii şi un întreg continent de măduvă, sărind prăpăstii de vene, coborând coline de artere, trecând peste fluvii de sânge, soseau armate şi iar armate! O armată, două armate, cu săbii strălucind în soare, se aruncau în asalturi, cincizeci de mii de suflete îl înşfăcau, puneau stăpânire pe el, îl ciopârţeau, îl foloseau! Într-o singură clipă – aprigul şoc al unei armate împotriva celeilalte, goana, vacarmul, furia descătuşată, moartea, nebunia!

Armatele se loveau ca nişte talgere!

Sări în picioare, pradă delirului. Traversă alergând deşertul. Fugi, fugi fără să se poată opri.

Se aşeză şi plânse. Suspină până când începură să-l doară plămânii. Plânse tare şi mult. Lacrimile îi cădeau de-a lungul obrajilor şi printre degetele tremurânde pe care le ţinea ridicate. „Dumnezeule, Dumnezeule, vino-mi în ajutor! Oh! Dumnezeule, vino-mi în ajutor!” spuse.

Totul reveni la normal.

Era ora patru după-amiază. Stâncile erau inundate de soare. După un timp, Sale reuşi să-şi coacă vreo câteva prăjiturele, pe care le mâncă, calde, cu dulceaţă de căpşuni. Îşi şterse degetele pătate de cămaşă, la întâmplare, străduindu-se să nu-şi mai aducă aminte.

Cel puţin ştiu cu cine am de-a face, se gândi. Oh! Doamne, ce lume! Ce monstru e în realitate lumea asta cu aspect atât de nevinovat! Bine că nimeni n-a explorat-o încă... Dar, de fapt, poţi să fii sigur?... Îşi scutură capul înfierbântat. Îi plâng pe cei care s-au prăbuşit aici înaintea mea, dacă au fost. Un soare cald, stânci tari, nicio urmă de ostilitate. O lume fermecătoare.

Până în momentul în care închizi ochii şi-ţi laşi gândurile în voie. Atunci, noaptea, şi vocile, şi mulţimea, şi moartea sosesc cu paşi tiptil.

„Dar mă simt foarte bine acum!” spuse cu orgoliu. „Ia priviţi!” Întinse mâna. Printr-un suprem efort de voinţă, aceasta nu tremură. „Vă voi arăta eu cine dracu’ face legea aici”, declară el luând ca martor cerul nevinovat.

„Eu!” îşi lovi pieptul.

Să ştii că gândul putea trăi atât de mult! Timp de un milion de ani poate, toate gândurile astea de moarte şi de dezordine şi de cucerire plutiseră în atmosfera nevinovată, dar otrăvită, a planetei, aşteptând ca un om adevărat să le deschidă o cale prin care ele să poată ţâşni din nou, cu toată virulenţa lor smintită.

Acum, când se simţea mai bine, toate acestea îi păreau stupide. Singurul lucru care-mi rămâne de făcut, se gândi, este să rămân treaz timp de şase nopţi. În felul acesta nu mă vor mai necăji. Cât timp sunt treaz sunt stăpân. Sunt mai puternic decât monarhii ăştia dementi şi decât hoardele lor stupide de trăgători de săbii şi de purtători de scuturi şi sunători de trompete. Voi rămâne treaz.

Dar vei fi capabil? se întrebă. Timp de şase nopţi? Treaz?

Am cafea, pastile, cărţi şi cărţi de joc.

Dar sunt obosit **acum**, se gândi, atât de obosit! Voi putea rezista somnului tot acest timp?

Ei bine, dacă nu... mai am şi revolverul.

Ce se va întâmpla cu monarhii aceştia stupizi dacă le trag un glonte în scena lor de teatru? Lumea întreagă e o scenă? Nu. Tu, Leonard Sale tu eşti mica scenă. Şi ei sunt actorii. Ce se va întâmpla dacă trimiţi un glonte în culise, demolând decorurile, sfâşiind perdelele, distrugând rândurile? Vor fi nimicite aşadar scena, actorii, totul, dacă nu se feresc!

Primul lucru ce trebuie făcut este să trimită un nou mesaj prin radio spaţiodromului de pe Marte. Dacă au posibilitatea, acolo, să grăbească trimiterea navei de ajutor, poate că Sale ar rezista până la sosirea ei. În tot cazul, va trebui să le aducă la cunoştinţă ce fel de planetoid era locul acesta de coşmaruri şi de viziuni delirante, atât de nevinovat în aparenţă...

Manipulă un timp butonul de la radio. Buzele i se strânseră. Radioul nu funcţiona.

Transmisese mesajul în care cerea ajutor, primise răspunsul şi apoi amuţise.

Asta-i chiar nota de ironie care trebuia, îşi spuse Sale. Nu-i mai rămânea decât un singur lucru de făcut: să alcătuiască un plan.

Ceea ce şi făcu. Luând un creion galben, îşi întocmi programul pe cele şase zile.

În seara asta, scrise, de citit şase alte capitole din Război şi Pace. La ora patru dimineaţa de luat o cafea caldă. La ora patru şi un sfert, de scos cărţile de joc din pachet şi apoi de făcut zece pasienţe. Asta ar trebui să dureze până la ora şase şi jumătate, oră la care… iar puţină cafea. La ora şapte, de ascultat programele de dimineaţă emise de Pământ, dacă postul receptor de radio funcţionează. Funcţionează oare? Încercă receptorul. Nu funcţiona. Bun, scrise, de la şapte la opt de fredonat toate cântecele pe care le cunosc, de alcătuit propria emisiune de varietăţi. De la opt la nouă, de gândit la Helen King. De amintit de Helen. Chibzuind bine, de gândit la Helen de acum.

Sublinie cuvintele acestea cu creionul.

Restul orarului fu notat în cele mai mici amănunte.

Trecu în revistă medicamentele, printre care se găseau mai multe cutii cu pastile care-l vor ţine treaz. O pastilă pe oră timp de şase zile. Se simţi plin de încredere.

„În sănătatea voastră şubredă, Torr, Tylla!”

Înghiţi o pastilă cu o gură de cafea neagră fierbinte, în sfârşit, între un lucru şi altul, că era Tolstoi sau Balzac, remi, cafeaua, pastilele, plimbarea, apoi din nou Tolstoi, din nou Balzac, un alt remi, alte pasienţe, prima zi trecu, apoi a doua şi a treia.

În ziua a patra, se întinse liniştit la umbra unei stânci şi începu să numere până la o mie, apoi din cinci în cinci, apoi din zece în zece, pentru a avea o ocupaţie şi a-şi păstra mintea trează. Ochii îi erau atât de obosiţi încât trebuia să şi-i scalde în apă rece. Nu putea citi deoarece suferea de dureri de cap cumplite. Era atât de extenuat încât nu mai putea mişca. Era abrutizat de atâtea medicamente. Părea un manechin de ceară umplut cu droguri care să-l ţină într-o stare de veghe oribilă. Ochii îi

erau de sticlă, limba ca un vârf ruginit, degetele păreau înmănuşate de ace şi blană.

Urmări din ochi acele ceasului. O secundă mai puţin de aşteptat, gândi. Două secunde, trei secunde, patru, cinci, zece, treizeci de secunde. Un minut întreg. Acum, o oră mai puţin de aşteptat. Oh, navă, grăbeşte-te să-ţi termini drumul!

Începu să râdă încet.

Ce s-ar întâmpla dacă ar abandona de bunăvoie partida şi-ar ceda somnului? Să dorm, ah! să dorm! Poate chiar să visez. Lumea întreagă o scenă de teatru… Ce s-ar întâmpla oare dac-ar renunţa la lupta inegală şi s-ar lăsa în voia sorţii?

„**Iii!**”; un zgomot ascuţit, strident şi ameninţător, de metal lovind metalul.

Tremură. Limba i se mişcă în gura uscată şi fierbinte.

Torr şi Tylle ar reîncepe lupta lor seculară.

Leonard Sale ar înnebuni de-a binelea.

Şi, oricine-ar fi fost, învingătorul luptei şi-ar fi însuşit ruina asta de om dement, acest corp zguduit de cutremurări şi râsete, acest corp animat de o nebunie furioasă, şi l-ar fi plimbat la întâmplare pe suprafaţa acestei lumi timp de zece, douăzeci de ani, ocupând-o, măsurând-o cu paşi mări, ţinând pe ea pompoase audienţe, făcând gesturi largi, ordonând execuţii, frecentând invizibile dansatoare… Leonard Sale – ceea ce-ar rămâne din el – ar fi condus într-una din cavernele secrete spre a deveni acolo prada războaielor şi viermilor timp de douăzeci de ani demenţiali, locuit şi degradat de vechi şi barbare gânduri.

Când ar fi sosit nava de ajutor, n-ar mai fi găsit nimic. Leonard Sale ar fi fost ascuns pe undeva de către armata victorioasă din capul lui, ascuns printr-o crăpătură de stâncă, pus acolo ca un cuib în care Torr sau Tylle să poată sta, ocupându-l în mod sinistru.

La gândul acesta, fu gata să se spargă în două.

Douăzeci de ani de demenţă, douăzeci de ani de tortură, obligat să execute ceea ce nu voia să facă.

Douăzeci de ani de războaie care l-ar turba şi l-ar sfâşia.

Douăzeci de ani de dezgust şi de frică.

Capul îi căzu pe genunchi. Ochii îl clipiră şi se micşorară cu mici şi scurte zgomote. Timpanele îi explodară sub efectul oboselii.

„**Dormi, dormi**” cântară vocile blânde venite din mare.

Vreau... vreau să vă fac o propunere, gândi Leonard Sale. Ascultă, Torr; şi tu, Tylle! Torr, tu; şi tu, Tylle! Torr, ai putea să mă ocupi lunea, miercurea şi vinerea. Tylle, tu ai putea să mă iei în stăpânire duminica, marţea şi sâmbăta; joia fiind ziua mea liberă. Sunteţi de acord?

„**Iii**” cântară valurile mării, bolborosindu-i în creier.

„**Oooo**” cântară voci îndepărtate, uşor, foarte uşor.

— Ce spuneţi? Bateţi palma, Torr? Tylle?

— **Nu**, răspunse o voce.

— **Nu**, răspunse o alta.

— Sunteţi prea lacomi, amândoi, prea lacomi! îi dojeni Sale. Praful o să se-aleagă de casele voastre!

Adormi.

Era Torr, cel cu brăţări de rubine la încheieturi.

Stătea drept lângă racheta sa şi ridică degetele pentru a comanda armate oarbe. Era Torr, vechi şef de războinici plini de bijuterii.

Era Tylle, amantul femeilor, ucigaşul de câini!

Cu un rest de luciditate, mâna îi alunecă pe furiş spre tocul agăţat deasupra şoldului. Mâna adormită scoase din el revolverul. Mâna se ridică, revolverul ochi.

Armatele lui Tylle şi Torr se luptau.

Împuşcătura ţâşni.

Glonţul îi zgârie fruntea şi Sale se trezi.

Rămase treaz timp de alte şase ore, revenindu-şi după ultimul asalt. Ştia acum că lupta era disperată. Îşi spălă şi-şi pansă rana pe care şi-o făcuse singur. Regretă că nu ochise mai bine, acum totul ar fi fost terminat. Privi cerul. Încă două zile. Încă două. Vino navă, vino! Era istovit de lipsa de somn.

Era inutil să mai lupte. La capătul a şase ore, delira

de-a binelea. Înhăţă revolverul, îl lăsă jos, îl apucă din nou, îl duse la tâmplă, apăsă degetul pe detentă, îşi schimbă gândul, privi din nou cerul.

Se lăsă seara. Încercă să citească, aruncă cartea. O rupse în bucăţele mici şi le arse, numai ca să aibă ceva de făcut.

Era atât de obosit! Într-o oră, hotărî el. Dacă nu se întâmplă nimic până atunci, mă voi omorî. De data asta e sigur. O voi face, de data asta.

Îşi pregăti revolverul şi-l puse lângă el.

Era foarte calm acum, chiar dacă se afla la capătul puterilor. Se va sfârşi definitiv. Va muri.

Îşi urmări acul ceasului. Un minut, cinci minute, douăzeci şi cinci de minute.

Flacăra apăru pe cer.

Era atât de incredibil încât începu să plângă. „O rachetă!” spuse ridicându-se. „O rachetă!” strigă frecându-se la ochi. Se repezi în întâmpinarea ei.

Flacăra strălucea mai viu, se mări, coborî...

Fugi agitându-şi cu frenezie mâinile, lăsând revolverul, alimentele, totul în urma sa. „Vedeţi, Thrr, Tylle? Sălbaticilor! Monştrilor! V-am învins! Am câştigat! Au venit să mă scape! Am câştigat! Dracul să vă ia!”

Râse răguşit cerului, stâncilor şi dosului palmelor.

Racheta ateriză. Leonard Sale stătea în picioare, balansându-se pe ele şi aşteptând ca uşa să se deschidă.

„Adio, Thrr! Adio, Tylle!” strigă cu o voce triumfătoare, cu un zâmbet răutăcios pe buze. Ochii îi străluceau.

„**Iii**” se auzi o voce din ce în ce mai încet.

„**Aaa**” se stinseră voci.

Ecluza rachetei se deschise larg şi coborâră doi oameni.

— Sale! îl strigară. Suntem echipajul navei ACDN 13. Am interceptat S.O.S.-ul tău şi am hotărât să venim să te luăm noi. Nava trimisă de spaţiodromul din Marte nu va sosi mai devreme de poimâine. Şi noi avem nevoie de puţină odihnă. Ne-am gândit că ar fi bine dac-am petrece

noaptea aici, te-am lua cu noi şi ne-am continua apoi drumul.

— Nu, spuse Sale cu faţa descompusă de groază. Să nu vă petreceţi noaptea…

Nu mai putea vorbi. Căzu pe jos.

— Repede! strigă o voce din vârtejul aerian pe care-l întrezărea confuz deasupra lui. Fă-i o injecţie cu lichid nutritiv şi una calmantă. Are nevoie de hrană şi odihnă.

— Odihnă, nu! urlă Sale.

— Delirează, spuse încet unul dintre cei doi.

— Nu vreau să dorm! urlă Sale.

— Hai, hai, spuse cu blândeţe omul. Un ac pătrunse în braţul lui Sale.

Sale se zbătu.

— Nu vreau să dorm! Plecaţi de-aici! urlă cu o strâmbătură oribilă. Oh! Plecaţi de-aici!

— Delirează, repetă omul. Şocul.

— Nu vreau calmant! urlă Sale.

Calmantul i se răspândi în corp.

„**Iii!**” cântară vânturile seculare.

„**Aaa!**” cântară mările seculare.

— Nu vreau calmant, nu vreau să dorm, vă rog, nu, nu, nu faceţi lucrul ăsta! urlă Sale încercând să se ridice. Voi… nu înţelegeţi!

— Calmează-te, bătrâne; acum eşti în siguranţă cu noi, nu-ţi face griji, spuse salvatorul aplecat asupra lui.

Leonard Sale adormi. Cei doi oameni rămaseră în picioare lângă el.

În timp ce-l observau, trăsăturile i se schimbară brusc. Începu să geamă, să plângă, să bombăne în somn.

O emoţie violentă îi convulsa faţa. Era faţa unui sfânt, a unui păcătos, a unui demon, a unui monstru, o faţă de întuneric, o faţă de lumină, o singură faţă, mai multe, o armată, un vid, totul, totul!

Se contorsiona în somn.

„**Iii**”, sunetul îi scăpă de pe buze.

„**Aaa**”, urlă el.

— Ce are? întrebă unul dintre cei doi salvatori.

— Nu ştiu. Să-i mai fac o injecţie calmantă?

— Mai fă-i una. Nervii îi sunt de vină. Trebuie să doarmă mai adânc.

Înfipseră acul în braţul său. Sale se răsuci şi scuipă şi gemu.

Apoi, deodată, muri.

Zăcea acolo, cu cei doi oameni aplecaţi asupra lui.

— Ce grozăvie! spuse unul dintre ei. Ce s-a întâmplat?

— Şocul. Bietul de el! Ce nenorocire! îi acoperiră faţa. Ai mai văzut vreodată o faţă ca aceasta?

— Nebun de-a binelea.

— Singurătatea. Şocul.

— Da, doamne, ce expresie! Sper să nu mai văd niciodată ceva asemănător.

— Ce trist! Ne aştepta cu atâta nerăbdare, noi sosim şi cu toate acestea el moare.

Aruncară o privire în jur.

— Ce facem acum? Vrei să ne petrecem noaptea aici?

— Da. Bine că am mai scăpat de navă.

— Trebuie să-l îngropăm mai întâi, bineînţeles.

— Bineînţeles.

— Şi vom petrece noaptea afară, la aer, nu? E atât de plăcut să respir aer proaspăt, după două săptămâni petrecute în nava asta blestemată!

— Adevărat. Mă duc să-i caut un loc de veci. Tu ar trebui să începi să pregăteşti cina, bine?

— Bine.

— O să dormim bine în noaptea asta.

— Foarte bine, foarte bine.

Săpară un mormânt şi oficiară o mică slujbă. Îşi băură cafeaua de seară în tăcere. Respirară cu nesaţ aerul curat al planetoidului şi priviră falnicul cer şi frumoasele stele strălucitoare.

— Ce noapte frumoasă! spuseră lungindu-se.

— Vise plăcute, spuse unul dintre ei întorcându-se.

Şi celălalt răspunse:

— La fel.

Adormiră.

[*Originally published in „Planet Stories Win” 1948; also as „Perchance to Dream”*]